

Postavy a jejich ztvárnění

Martin Heidegger	Rudolf Šnajder
Hannah Arendtová	Marta Zapletalová
Manželka	Magda Koháková
Děkan	Radovan Burhan
1. student (Udo)	Petr Antoš
2. student (Horst)	Václav Štěpán
3. student (Schwarz)	Jana Gajdošová
4. student (Pepi)	Kateřina Dvořáková
Profesor	Radomír Onheiser
Židovský prodavač	Ondřej Škrabal
Kuchařka v menze	Jiřina Mečková
Mefisto	Jan Blaško
Kompars	David Unger
Hlas z rádia	Radovan Burhan

Tvůrci

Hudba	Rammstein Einstürzende Neubauten Josef Haydn
Scénář	Radovan Burhan
Režie	Josef Petrželka
Technická spolupráce	Jana Křištoforyová

KOČOVNÁ FILOSOFICKÁ
DIVADELNÍ SPOLEČNOST
PŘI KATEDŘE FILOSOFIE FILOSOFICKÉ FAKULTY MU

Světská pokušení Pána z Heideggeru

aneb

Kdo byl Hitlerův otec?

Radovan Burhan

Divadlo v 7 a půl
9. května 2006

Pár slov o hře

Na tomto místě se většinou snažíme našim divákům stručně přiblížit hlavní myšlenky filozofa, o němž naše hra je. V případě někoho takového, jako byl Martin Heidegger, se jedná o zvlášť složitý úkol. Dílo někoho, kdo je mnohými označován jako jeden z největších filozofů 20. století se zestručňuje velice těžko. Přesto se to povedlo Ivanu Blechovi ve Filosofickém slovníku a proto případné zájemce odkazujeme tam. Všechna ta *Da-Sean, Sorge, besorgen, světliny bytí* a další termíny, která jsou jedněm úplně jedno, druhým nahánějí strach, třetí naplňují odporem k filozofovi, jehož myšlenky rozhodně odmítají uznat a tu malou skupinku, která zbývá, zvedají radostí ze židle, kdykoli je uslyší, jsou tam zhuštěna takovým způsobem, že jakýkoli pokus o jejich další zestručnění musí nutně selhat a východiskem je pak pouhý plagiát, tedy doslovné opsání inkriminované pasáže.

To však neznamená, že bychom neměli o Heideggerovi co napsat. V jeho životě určitě neexistovala jen filozofie, jak ostatně zjistíte z naší hry. Heidegger byl údajně velice zdatný turista (tuto vlastnost se nám snad povedlo zachytit alespoň v rovině jeho nerozhodné mysli) a o něco méně zdatný nacist. Míra jeho spolupráce s fašistickým režimem byla a dodnes je předmětem mnoha diskusí. Faktem je, že Heidegger vstoupil roku 1933 do NSDAP, ve které setrval až do roku 1945. Poté se musel jít zodpovídat před očistnou komisí, kde se dlouho probíralo, zda byl přesvědčeným nacistou. Vše skončilo až v roce 1949 (mezitím se Heidegger několikrát psychicky zhroutil), kdy soud rozhodl, že byl souputník a netýkala se ho žádná kárná opatření. Martin Heidegger měl však určitě radši život a radosti, které přináší, než zákazy, které by ho omezovali v tom, žít jej naplno. Jak jinak si můžeme vysvětlit, že přes své členství v NSDAP měl poměr hned se dvěma svými studentkami židovského původu (samozřejmě, že s každou v jiném období), Hannah Arendtovou a Elisabeth Blochmannovou.

Vztah s Arendtovou byl pro Heideggera opravdu velice důležitý, neboť s ní udržoval ještě dlouhou dobu korespondenci. Že ona sama částečně na Heideggera ve svém díle navazuje nás snad ani nemůže překvapit (něco více samozřejmě opět ve Filosofickém slovníku, tentokrát z pera Břetislava Horyny).

A Heideggerova manželka Elfriede, za svobodna Petri? Tu by on sám někdy nejspíš nejradši proklel. Byla to dáma, které se pro její rasistické a antisemitské postoje báli sousedé až do samého konce války. Ale jelikož zřejmě neexistují důkazy, že o tom skutečně přemýšlel, rozhodli jsme se to udělat za něj.

A pokud byste se chtěli o Heideggerovi a jeho filozofii dozvědět opravdu více, můžete sáhnout nejen po již dvakrát inzerovaném Filosofickém slovníku od kolektivu autorů z Olomouce (1998), ale i po jeho vlastních dílech, pokud máte dost odvahy, ze kterých je nejznámější samozřejmě *Bytí a čas*. Ale jestli na to nemáte asi tak půl roku dovolené nazbyt, tak si přečtěte alespoň text *Martin Heidegger*, který vyšel v časopise *Reflex* číslo 21/2001 a je přístupný online na adrese <http://www.reflex.cz/Clanek5940.html>.

P.S.: Když si potom otevřete obsah celého čísla, zjistíte, že tam je jako bonus ještě pěkný rozhovor s Nickem Cavem a to už snad stojí za to, ne? Tak do toho.